

HRVATSKI SABOR

P.Z. br. 849

KLASA: 304-01/20-02/01

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 27. veljače 2020.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o dopunama Zakona o brdsko-planinskim područjima*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a, aktom od 27. veljače 2020. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Davora Bernardića, Arsena Bauka, Sabinu Glasovac, Sašu Đujića, Željka Jovanovića, Sinišu Hajdaša Dončića, Marka Vešligaja i Damira Mateljana, zastupnike u Hrvatskome saboru.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z. br. 849

HRVATSKI SABOR

KLUB ZASTUPNIKA SDP-a

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, 27. veljače 2020.

Hs**NP*304-01/20-02/01*6532-2-20-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primijeno:	27-02-2020				
Klasifikacijska oznaka:	304-01/20-02/01		Org. jed.	65	
Uredbeni broj:	6-P32-2-20-01	Prij.	1	Vrij.	0

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90., 135/97., 8/98. – pročišćeni tekst, 113/00., 124/00. – pročišćeni tekst, 28/01., 41/01. – pročišćeni tekst, 55/01. – ispravak, 76/10., 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – odluka Ustavnog suda) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“ broj 81/13., 113/16., 69/17. i 29/18.), Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskom saboru podnosi Prijedlog zakona o dopunama Zakona o brdsko-planinskim područjima.

Za svoje predstavnike, koji će u ime predlagatelja sudjelovati u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, predlagatelj određuju zastupnike Davora Bernardića, Arsena Bauka, Sabinu Glasovac, Sašu Đujića, Željka Jovanovića, Sinišu Hajdaša Dončića, Marka Vešligaja, Sašu Đujića i Damira Mateljana.

PREDSJEDNIK KLUBA

ZASTUPNIKA SDP-a

Arsen Bauk

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA
ZAKONA O BRDSKO-PLANINSKIM PODRUČJIMA**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o dopunama Zakona o brdsko-planinskim područjima je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 –pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U Republici Hrvatskoj status brdsko-planinskih područja reguliran je Zakonom o brdsko-planinskim područjima (u daljem tekstu: Zakon), (Narodne novine, broj 118/2018) kojim je kao dijelom opće politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske utvrđen posebni cilj upravljanja razvojem brdsko-planinskih područja koja su, prema odredbama zakona kojim se uređuje regionalni razvoj, određena kao područja s razvojnim posebnostima.

Istim Zakonom utvrđeno je da Republika Hrvatska, jedinice područne (regionalne) samouprave i jedinice lokalne samouprave te njihova tijela imaju dužnost osiguravati pretpostavke za jačanje konkurentnosti i ostvarenje vlastitih razvojnih potencijala brdsko-planinskih područja te poduzimati sve potrebne radnje radi ostvarenja ciljeva koji se osobito odnose na:

- jačanje lokalnih razvojnih potencijala brdsko-planinskih područja i povezanost lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s mjerama i programima te ciljevima kohezijske politike Europske unije
- poticanje suradnje između jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zasnovane na partnerstvu radi jačanja administrativnih i financijskih kapaciteta kao pretpostavki za učinkovito korištenje sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova
- kreiranje novih politika, mjera te pretpostavki za daljnji rast i razvoj jedinica lokalne samouprave na brdsko-planinskim područjima
- zadržavanje, povratak raseljenog i poticanje naseljavanja stanovnika na brdsko-planinskim područjima, osobito onih zanimanja koji obavljanjem svoje djelatnosti mogu pridonijeti njihovu gospodarskom i društvenom razvoju te odgoju i obrazovanju djece predškolske i učenika školske dobi
- stručnu i financijsku pomoć za pripremu razvojnih projekata na brdsko-planinskim područjima za čiju se provedbu planiraju koristiti sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova
- poticanje programa integriranih teritorijalnih ulaganja na brdsko-planinskim područjima
- poticanje unaprjeđenja razvojnih programa na područjima gdje povijesno žive i pripadnici nacionalnih manjina, a koja su demografski, ekonomski ili socijalno oslabljena i značajno ispod prosjeka nacionalne razvijenosti.

Također, određeno je kako brdsko-planinska područja, u smislu Zakona, jesu područja od interesa i pod posebnom zaštitom Republike Hrvatske radi poticanja demografske obnove, naseljavanja i stvaranja pretpostavki da se prirodni i drugi gospodarski resursi što kvalitetnije koriste za gospodarski razvoj ovih područja i Republike Hrvatske u cjelini, uz očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti te kako se pod brdsko-planinskim područjima razumijevaju područja čija nadmorska visina, nagib, vertikalna raščlanjenost terena te njima uvjetovane pedološke, klimatske i druge prirodne osobitosti predstavljaju otežane uvjete za život i rad stanovnika.

Zakonom je propisano kako se status pripadnosti brdsko-planinskim područjima utvrđuje na razini jedinica lokalne samouprave, odnosno kako taj status mogu imati pojedine općine ili gradovi u Republici Hrvatskoj na temelju primjene multikriterijalne metode odabira u kojoj se boduju geomorfološki, klimatski, demografski i infrastrukturni kriteriji.

Međutim, u praksi se pokazalo da je Zakonom stvorena situacija da se pojedina naselja koja nesumnjivo zadovoljavaju kriterije da budu proglašena brdsko-planinskim područjem, ne mogu svrstati u brdsko-planinsko područje isključivo iz razloga što se pretežiti dio ukupne površine određenog grada ili općine kojima pripadaju ta naselja, nalazi u ravničarskom dijelu.

Na taj način, veliki broj brdsko-planinskih naselja ostao je zakinut i diskriminiran zbog toga što cjelovita područja njihovih općina ili gradova ne ulaze u obuhvat Zakona te se ovim prijedlogom predlaže da se status brdsko-planinskog područja može odrediti, osim na razini jedinice lokalne samouprave (za cijelu općinu ili grad), i na razini pojedinog naselja unutar jedinice lokalne samouprave, odnosno za naselja unutar općina ili gradova čiji širi prostor po svojim karakteristikama nije ujednačen.

Konkretno, po Zakonu u obuhvat brdsko-planinskih područja ušlo je 85 jedinica lokalne samouprave, dok ima barem dvostruko više gradova i općina koji u svojem sastavu imaju naselja koja po svim karakteristikama spadaju u brdska ili planinska područja.

Primjerice, samo u Krapinsko-zagorskoj županiji postoje 32 jedinice lokalne samouprave od kojih sve imaju barem jedno naselje u brdskim predjelima, no prema Zakonu veliki dio njih ne ulazi u obuhvat Zakona.

Također, kao drugi primjer može se spomenuti Grad Jastrebarsko u Zagrebačkoj županiji koji ima više naselja na planini Plešivici na 500 metara nadmorske visine, ali ona također ne ulaze u obuhvat Zakona i nemaju status brdsko-planinskih područja. Isto tako, u Primorsko goranskoj županiji gradovi Novi Vinodolski i Bakar svom sastavu imaju naselja koja praktički graniče s Gorskim kotarom i trebali bi se smatrati brdsko-planinskim, ali nemaju taj status.

Upravo takve situacije, kakvih ima u brojnim gradovima i općinama širom Republike Hrvatske, riješile bi tako da se status brdsko-planinskog područja određuje i na razini naselja, a ne samo cjelovitih gradova i općina te se stoga predlažu ove dopune Zakona.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O BRDSKO-PLANINSKIM PODRUČJIMA

Članak 1.

U Zakonu o brdsko-planinskim područjima (Narodne novine, broj 118/2018), članak 7. mijenja se i glasi:

„(1) Pod brdsko-planinskim područjima razumijevaju se područja čija nadmorska visina, nagib, vertikalna raščlanjenost terena te njima uvjetovane pedološke, klimatske i druge prirodne osobitosti predstavljaju otežane uvjete za život i rad stanovnika.

(2) Status pripadnosti brdsko-planinskim područjima utvrđuje se na razini jedinica lokalne samouprave ili naselja.

(3) Status pripadnosti brdsko-planinskim područjima utvrđuje se na razini naselja u onim slučajevima kada naselje udovoljava kriterijima za utvrđivanje tog statusa, a pretežit dio jedinice lokalne samouprave kojem naselje pripada ne udovoljava tim kriterijima.

(4) Za utvrđivanje obuhvata brdsko-planinskog područja primjenjuje se multikriterijalna metoda odabira u kojoj se boduju:

- geomorfološki
- klimatski
- demografski
- infrastrukturni kriteriji.

(5) Ukupni broj ostvarenih bodova u jedinicama lokalne samouprave ili naselju je kompozitni pokazatelj kriterija iz stavka 3. ovoga članka.

(6) Maksimalni broj bodova za sve kriterije je 6, a minimalni broj bodova za uvrštenje u brdsko-planinsko područje je 2,5 bodova.

(7) Jedinice lokalne samouprave ili naselja koje na temelju odredbi ovog Zakona stječu status brdsko-planinskog područja razvrstavaju se u tri skupine prema indeksu razvijenosti određenom zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj:

- prvu skupinu čine jedinice lokalne samouprave ili naselja iz stavka 1. ovoga članka sa statusom potpomognutog područja
- drugu skupinu čine jedinice lokalne samouprave ili naselja iz stavka 1. ovoga članka koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u trećoj i četvrtoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave ili naselja
- treću skupinu čine jedinice lokalne samouprave ili naselja iz stavka 1. ovoga članka koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u prvoj i drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave ili naselja.

(8) Status brdsko-planinskog područja, u smislu ovoga Zakona, ne mogu ostvariti jedinice lokalne samouprave ili naselja:

- koje su obuhvaćene posebnim propisom kojim se uređuje razvoj otoka
- koje se svojim teritorijem protežu uz morsku obalu i imaju gustoću naseljenosti veću od 20 stanovnika po kilometru kvadratnom.

(9) Jedinice lokalne samouprave ili naselja koje imaju status potpomognutih područja pri ostvarivanju prava temeljem zakonskih i podzakonskih propisa ostvaruju ono pravo koje je za njih povoljnije.

(10) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministarstva nadležnog za regionalni razvoj (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) donosi odluku o obuhvatu i razvrstavanju jedinica lokalne samouprave i naselja koje stječu status brdsko-planinskog područja.

Članak 2.

Članak 16. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) U izradi Programa sudjeluju jedinice lokalne samouprave sa statusom brdsko-planinskog područja ili se na njihovom području nalaze naselja sa statusom brdsko-planinskog područja, i jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem se području nalaze jedinice lokalne samouprave sa statusom brdsko-planinskog područja te ostali ključni dionici koji pridonose razvoju tih područja.“

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Predloženim člankom uvodi se mogućnost da se status pripadnosti brdsko-planinskim područjima utvrđuje, osim na razini jedinica lokalne samouprave i na razini naselja u onim slučajevima kada naselje udovoljava kriterijima za utvrđivanje tog statusa, a pretežit dio jedinice lokalne samouprave kojem naselje pripada ne udovoljava tim kriterijima.

Uz članak 2.

Predložena izmjena predstavlja uvođenje odredbe da u izradi Programa iz članka 12. Zakona sudjeluju i one jedinice lokalne samouprave koje u cjelini nemaju status brdsko-planinskog područja, ali se na njihovo području nalaze naselja koja imaju status brdsko-planinskog područja.

Uz članak 3.

Utvrđeno je stupanje zakona na snagu.

TEKST ODREDBI POSTOJEĆEG ZAKONA KOJESE MIJENJAJU

Članak 7.

- (1) Pod brdsko-planinskim područjima razumijevaju se područja čija nadmorska visina, nagib, vertikalna raščlanjenost terena te njima uvjetovane pedološke, klimatske i druge prirodne osobitosti predstavljaju otežane uvjete za život i rad stanovnika.
- (2) Status pripadnosti brdsko-planinskim područjima utvrđuje se na razini jedinica lokalne samouprave.
- (3) Za utvrđivanje obuhvata brdsko-planinskog područja primjenjuje se multikriterijalna metoda odabira u kojoj se boduju:
 - geomorfološki
 - klimatski
 - demografski
 - infrastrukturni kriteriji.
- (4) Ukupni broj ostvarenih bodova u jedinicama lokalne samouprave je kompozitni pokazatelj kriterija iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) Maksimalni broj bodova za sve kriterije je 6, a minimalni broj bodova za uvrštenje u brdsko-planinsko područje je 2,5 bodova.
- (6) Jedinice lokalne samouprave koje na temelju odredbi ovog Zakona stječu status brdsko-planinskog područja razvrstavaju se u tri skupine prema indeksu razvijenosti određenom zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj:
 - prvu skupinu čine jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka sa statusom potpomognutog područja
 - drugu skupinu čine jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u trećoj i četvrtoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
 - treću skupinu čine jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u prvoj i drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.
- (7) Status brdsko-planinskog područja, u smislu ovoga Zakona, ne mogu ostvariti jedinice lokalne samouprave:
 - koje su obuhvaćene posebnim propisom kojim se uređuje razvoj otoka
 - koje se svojim teritorijem protežu uz morsku obalu i imaju gustoću naseljenosti veću od 20 stanovnika po kilometru kvadratnom.
- (8) Jedinice lokalne samouprave koje imaju status potpomognutih područja pri ostvarivanju prava temeljem zakonskih i podzakonskih propisa ostvaruju ono pravo koje je za njih povoljnije.
- (9) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministarstva nadležnog za regionalni razvoj (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) donosi odluku o obuhvatu i razvrstavanju jedinica lokalne samouprave koje stječu status brdsko-planinskog područja.

Članak 16.

- (1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, donosi Program iz članka 12. ovoga Zakona na razdoblje od četiri godine.
- (2) U izradi Programa sudjeluju jedinice lokalne samouprave sa statusom brdsko-planinskog područja i jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem se području nalaze jedinice lokalne samouprave sa statusom brdsko-planinskog područja te ostali ključni dionici koji pridonose razvoju tih područja.